

**Національна академія наук України
Інститут географії**

**ГРИНЕВЕЦЬКИЙ
ВОЛОДИМИР ТРИФОНОВИЧ**

Біобібліографія

до 90-річчя від дня народження

Spencer

Національна академія наук України
Інститут географії

**ГРИНЕВЕЦЬКИЙ
ВОЛОДИМИР ТРИФОНОВИЧ**

Біобібліографія

до 90-річчя від дня народження

Київ 2022

УДК 012Гриневецький+016:[929 Гриневецький+91
Г85

Автори вступної статті Л.Ю. Сорокіна, М.В. Давидюк
Укладачі бібліографічного покажчика
Н.І. Батова, В.І. Гарник
Науковий редактор Є.І. Стеценко

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Інституту географії НАН України
протокол № 5 від 10 травня 2022 року.*

Г85 Володимир Трифонович Гриневецький / Вступна
стаття – Л.Ю.Сорокіна, М.В.Давидюк, укладачі
бібліографічного покажчика Н.І.Батова, В.І.Гарник;
Інститут географії НАН України. - Київ. Видавництво
«Наукова столиця». 2022. 70 с.

У виданні відображено основні етапи життя, наукової і науково-організаційної діяльності та вміщено хронологічний перелік друкованих праць **Володимира Трифоновича Гриневецького**, відомого фізико-географа, ландшафтознавця, кандидата географічних наук, фахівця в галузі теорії і методики фізичної географії, раціонального природокористування, меліоративної географії, ґрунтознавства, стаціонарних ландшафтознавчих досліджень. Для фізико-географів, ландшафтознавців, фахівців у галузі стаціонарних досліджень станів ландшафтів; для зацікавлених історією вітчизняної географії.

ISBN 978-617-7649-54-9

© Інститут географії
НАН України, 2022

Гриневецький Володимир Трифонович – кандидат географічних наук, старший науковий співробітник, відомий фізико-географ, ландшафтознавець є фахівцем у галузі теорії і методики фізичної географії, раціонального природокористування, ландшафтознавства, меліоративної географії, ґрунтознавства, стаціонарних ландшафтознавчих досліджень, дійсний член Українського географічного товариства.

В.Т. Гриневецький народився 20 червня 1932 р. у селянській родині в с. Березівка Бершадського району Вінницької області. У 1951 р. закінчив Тернівську середню школу. У 1958 р. з відзнакою закінчив географічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка (КДУ, нині – Київський національний університет імені Тараса Шевченка) за спеціальністю „географія” (спеціалізація – „фізична географія”). Тривала плідна наукова діяльність В.Т. Гриневецького (понад 50 років) пов’язана з Київським державним університетом ім. Т.Г.Шевченка (1958 – 1980 рр.) та з Інститутом географії НАН України (1980 – 2012 рр.).

По закінченні навчання в КДУ В.Т. Гриневецький за призначенням став до фахової роботи у ґрунтознавчій експедиції географічного факультету науково-дослідної частини університету. Працював інженером, старшим інженером-ґрунтознавцем, головним інженером, начальником експедиції (1958-1966 рр.). Він брав участь у польових дослідженнях земель господарств, картографуванні ґрунтового покриву, написанні відповідних нарисів, укладанні і редагуванні великомасштабних карт ґрунтів, сільськогосподарських типів земель,

тематичних картограм 17 районів Житомирської, Київської, Кіровоградської областей України, Читинської та Новосибірської областей Росії, Східно-Казахстанської – Казахстану. Досвід цих робіт, набутий Володимиром Трифоновичем на початку професійної діяльності, сприяв становленню його як дослідника-польовика, переконаного у важливості для наукових узагальнень тих знань про об'єкт дослідження, які отримані власними натурними (експедиційними, стаціонарними) спостереженнями. Один з улюблених виразів Володимира Трифоновича, який він чув від одного з своїх вчителів доцента А.І. Ланька, – знання про природу і досвід її дослідження отримуються не лише з літератури та лекцій, а також і „ногами”.

Після навчання в аспірантурі на кафедрі фізичної географії КДУ (1966-1969 рр.) В.Т. Гриневецький працював у науково-дослідній групі прикладної фізичної географії географічного факультету, де з 1971 р. був відповідальним виконавцем науково-дослідних робіт. За сприяння М.І. Щербаня і П.Г. Шищенка він реалізував задум свого багаторічного наставника і вчителя Олександра Мефодійовича Маринича – вивчив питання щодо можливості розгортання стаціонарних ландшафтознавчих робіт у Канівському природному заповіднику Київського університету. Він вибрав і обладнав приладами дослідницький полігон, виконав багато інших підготовчих робіт та розв'язав проблему кадрового забезпечення проведення спостережень і лабораторно-аналітичних робіт. Володимир Трифонович виконав детальне (масштаб 1:5 000) обстеження ґрунтів, разом з С.П. Романчуком уклав великомасштабну ландшафт-

ну карту стаціонару і прилеглої території. Також він організував і забезпечив регулярну діяльність Канівського фізико-географічного стаціонару КДУ на території державного природного заповідника. На стаціонарі під його керівництвом впродовж 1973-1977 рр. регулярно проводились спостереження за програмою комплексного Літопису природи та проходили навчально-виробничу практику студенти-географи (серед яких – В.І. Олещенко, Л.Л. Стельмащук-Малишева, Н.П. Герасименко) і геоботаніки КДУ. Матеріали спостережень були покладені в основу розробки міжфакультетської теми „Біогеоценози Канівського державного заповідника...” (1977 р.).

З 1967 р. по 1980 р. Володимир Трифонович – викладач кафедри фізичної географії географічного факультету Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (за сумісництвом). Він розробив програми і методичні настанови з курсів „Меліоративна географія” та „Меліоративна географія СРСР”, які щорічно читав студентам стаціонару, вечірнього і заочного відділів (на останніх періодично викладав також курси „Загальне землезнавство”, „Фізична географія України”, „Географія ґрунтів СРСР”). Також керував польовою ґрунто- і ландшафтознавчою практиками студентів, написанням курсових та дипломних робіт.

Протягом 1971-1980 рр. був куратором наукового студентського товариства географічного факультету КДУ. Своїх студентів, імена багатьох з яких Володимир Трифонович добре пам’ятає, яскраві історії спілкування з ними під час навчання та польових практик він і тепер згадує із задоволенням та теплотою. Протягом 1977-1980 рр. Володимир

Трифонович працював на географічному факультеті КДУ на посаді старшого наукового співробітника науково-дослідного підрозділу – був відповідальним виконавцем замовленої Київпроектком теми „Природні умови Центральної територіальної зони Київської області: Проект районного планування”.

З 1980 р. до квітня 2012 р. В.Т. Гриневецький працював на посадах молодшого наукового, наукового, старшого, провідного наукового співробітника, завідувача лабораторією відділу фізичної географії (ландшафтознавства) Відділення географії АН УРСР (з 1991 р. – Інститут географії НАН України). У дисертаційній роботі, підготовленій під керівництвом професора О.М. Маринича і захищеній у 1989 р., він узагальнив багаторічний досвід комплексних ландшафтознавчих та природоохоронних досліджень, сформулював теоретико-методологічні і прикладні положення ландшафтознавчого обґрунтування комплексної меліорації земель Українського Полісся. Важливі питання, які розробляв В.Т. Гриневецький у дисертаційному дослідженні, і нині є актуальними і необхідними для раціонального природокористування.

Важливим етапом наукової діяльності Володимира Трифоновича стала його активна участь у створенні Димерського комплексного географічного стаціонару (ДКГС) Інституту географії НАН України та безпосереднє керівництво дослідженнями на цьому стаціонарі упродовж понад 30 років (1981 – 2012 рр.). Ініціював створення стаціонару і сприяв забезпеченню його довготривалої діяльності керівник Сектора (Відділення) географії (з 1991 р. – радник дирекції Інституту географії НАНУ) член-кореспондент

НАНУ, професор Олександр Мефодійович Маринич. Для здійснення довготривалих експериментальних досліджень на ДКГС відповідальним виконавцем робіт призначили В.Т. Гриневецького – географ-дослідника, справжнього науковця з багатим творчим досвідом проведення польових експедиційних, напівстаціонарних і стаціонарних досліджень.

ДКГС ІГ НАНУ розташований на півдні Київського Полісся, біля смт Димер на відстані 40 км на північ від м. Київ і близько 68 км на південь від Чорнобильської АЕС та за 5-6 км на захід від Київського водосховища. Стаціонар розташований на території комплексної геофізичної обсерваторії Інституту геофізики ім. С.І.Субботіна НАНУ. Із самого початку робіт щодо створення комплексного географічного стаціонару на Володимира Трифоновича були покладені не лише завдання наукової організації досліджень, розроблення їхніх програм, а й організації будівництва стаціонару, яке виконувалося силами співробітників Сектора (Відділення) географії. В межах території (32 га) комплексної геофізичної обсерваторії площа стаціонару – 2 га. Науковці Сектора географії у 1980-1983 рр. збудували та відповідно облаштували опорний будинок ДКГС. Разом із цим будівництвом Т. Гриневецький проводив роботи з упорядкування та облаштування обладнанням і приладами спостережних майданчиків стаціонару.

Згадуючи передумови створення ДКГС, В.Т. Гриневецький у 2015 р., зокрема, зауважив, що проблему стаціонарних ландшафтознавчих досліджень довелось вирішувати в неймовірно складних умовах. О.М. Маринич створив матеріально-

технічну базу стаціонарних досліджень та вирішив кадрову проблему: він розшукав однодумців і запропонував їм спільно вирішувати проблему організації польових стаціонарно-географічних досліджень. Зусиллями науковців „з будівельним ухилом” І.К. Головача, В.Т. Гриневецького, І.О. Запольського, В.О. Максимова, О.М. Петренка та інших приміщення станції до осінньо-зимових днів 1980 р. звели з дерев'яних деталей двох „фінських” будиночків. Вахтовим способом долучалися до будівництва багато інших співробітників Сектора, особливо О.С. Баб'як, Д.І. Зацаринний, С.Р. Кияк, А.М. Молочко, М.Ф. Петров, І.Б. Соколова, Л.Ю. Сорокіна, Н.П. Манойло, В.І. Медведська (двоє останніх, крім будівельних робіт, брали участь у пробних спостереженнях на майданчиках стаціонару в 1980-1981 рр.). Ряд організаційних, господарських, технічних питань з облаштування, пізніше – роботи стаціонару вирішувалися завдяки допомозі працівників геофізичної обсерваторії Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАНУ – М.Д. Мельниченка, В.І. Шута, А.Л. Корнієнка.

В.Т. Гриневецькому довелось займатися і облаштуванням приміщення станції, і (спільно з Л.М. Шевченко) опрацюванням принципів, програми і методики стаціонарних досліджень, пошуками і/або виготовленням необхідних приладів, облаштуванням спостережних майданчиків, вирішенням кадрової проблеми – пошуками серед місцевих мешканців спостерігачів та їхнім навчанням.

Димерський комплексний географічний стаціонар Інституту географії НАНУ як структурний підрозділ відділу ландшафтознавства розпочав свою

роботу з липня 1981 р., коли на стаціонарі було організоване регулярне проведення спостережень і ландшафтознавчо-геофізичних та геохімічних досліджень за розширеною програмою та спеціально розробленими методичними настановами. Висвітлюючи основні віхи започаткування і становлення комплексних стаціонарних досліджень на ДКГС, В.Т. Гриневецький завжди з вдячністю згадує, що великий обсяг робіт виконала Л.М. Шевченко. Саме Лариса Миколаївна забезпечила проведення комплексних ландшафтознавчо-геохімічних робіт. У науковій роботі стаціонару брали участь й інші співробітники Інституту (Відділення) географії. В.С. Давидчук і Л.Ю. Сорокіна провели польові ландшафтознавчі дослідження та уклали детальну великомасштабну (на рівні підурочищ) ландшафтну карту стаціонару і прилеглої частини території Димерського радгоспу та Кам'янського лісництва; А.М. Молочко виконав детальне топографічне знімання дослідних майданчиків. Протягом понад 30-річного періоду роботи ДКГС регулярні спостереження на його дослідних майданчиках під керівництвом та за безпосередньої участі В.Т. Гриневецького виконували О.М. Блохіна, В.О. Бондар, Г.С. Горіла, Л.А. Заверуха, О.Б. Іваненко, Ю.В. Крученко, Г.С. Музиченко, Л.В. Пугач, Г.В. Рижаківа, Н.Г.Тіщенко, Л.Г. Тлостюк, С.В. Фесюк, В.В. Шайдецька, О.Г. Шаповал, М.Ф. Янковська та інші співробітники. Тривалий час, починаючи з середини 1980-х років, виконавці стаціонарних досліджень, віддані своїй справі працівники Димерського стаціонару – М.В. Давидчук і Н.А. Пугач. Важливим

новим напрямом наукових досліджень, що опрацьований Миколою Володимировичем Давидюком за результатами узагальнення даних регулярних спосережень на ДКГС, є фенологія ландшафтів. Надія Андріївна Пугач – завжди сумлінний і беззмінний спостерігач стаціонару.

В.Т. Гриневецький є одним із авторів довгострокової програми регулярних синхронних багатопрофільних спостережень на ДКГС, яка була спеціально розроблена для цілей комплексних ландшафтознавчо-геофізичних і геохімічних досліджень в умовах Київського Полісся. Саме завдяки вмінню Володимира Трифоновича досконало сформулювати і дуже ретельно опрацювати дослідницькі завдання і програму стаціонарних досліджень, характерною рисою результатів, отриманих на ДКГС, є їхня комплексність. У них поєднано традиційні й деякі нові дослідницькі складові, що ґрунтуються на синхронному проведенні багатопланових інструментально-польових спостережень на двох відкритих (орній і залужено-давньоперелоговій) та закритій (лісовій) модельних ділянках дослідницького полігону ДКГС.

Спогади В.Т. Гриневецького про створення та роботу Димерського комплексного географічного стаціонару ІГ НАНУ висвітлюють реальні події щодо започаткування тут ландшафтознавчих досліджень. Вони є унікальними, бо цьому важливому питанню не надано належної уваги в роботах інших дослідників. Зважаючи не лише на наукову цінність результатів регулярних стаціонарних досліджень на ДКГС, а й на те, що висвітлення інформації про них є важливим для Володимира Трифоновича, а також дуже показовими

для представлення його наукових інтересів, автори та укладачі цього видання приділили значну увагу діяльності стаціонару і його багаторічного беззмінного керівника.

В.Т. Гриневецький – фахівець у кількох наукових напрямках, однак насамперед – ландшафтознавець, який бачить і сприймає природне середовище комплексно, у його багатомірних проявах, у взаємодії і взаємопроникненні окремих його складових. Тому в своїх дослідженнях, у тому числі стаціонарних, В.Т. Гриневецький застосовує ландшафтознавчий підхід, який особливо дієвий при вивченні просторово-часових зв'язків явищ і процесів, що відбуваються в ландшафтах. Серед дослідницьких принципів, на яких ґрунтуються його дослідження, – принципи просторової диференціації, ландшафтно-генетичний, цілісності, порівнюваності, синтезу знань та інші.

Увага дослідника завжди зосереджена на поглибленому вивченні й оцінюванні сезонних станів ландшафтних комплексів, співвідносності та поєднанні зібраного польового матеріалу і даних стаціонарних гідротермічних спостережень. Отримані матеріали дали можливість щорічно поповнювати базу даних, яка включає гідротермічні й специфічні показники, зокрема, пльовіметричні, підкраново-опадомірні, випаровувальні, багатопунктні ґрунтово-вологорезимні, лізиметрично-гідрохімічні. Перші десятирічні напрацювання в цій частині були покладені в основу типології сезонних, внутрішньосезонних, денних і нічних станів модельних поліських ландшафтних комплексів.

Властиві Поліссю нестійкі фізичні стани ландшафтів великою мірою визначаються мінливістю ландшафтно-геохімічної ситуації. Зважаючи на це, В.Т. Гриневецький разом з Л.М. Шевченко довели, що хімічний склад атмосферних опадів та ґрунтової вологи (розчину) доцільно покласти в основу геохімічної параметризації фізичних станів поліських ландшафтів. Регулярні спостереження на ДКГС дали змогу розробити типологію фізичних станів ландшафтних комплексів Київського Полісся (виявлено 7 типів станів, властивих холодному і 10 – теплому періодам року). Автори цієї типології врахували низку показників: гідротермічний режим, періодичні явища і процеси, вологість ґрунту, рН, іонний склад і мінералізацію опадів. Подальші багаторічні дослідження, у тому числі й дисертаційні пошуки тодішніх аспірантів відділу К.Ф. Коваленка, В.М. Чехнія, О.Г. Голубцова, виконані з використанням даних регулярних спостережень на ДКГС, забезпечили можливість удосконалити та поглибити параметризацію й типологію різночасових станів поліських ландшафтів, істотно уточнити багато параметрів і закономірностей.

Важливою подією в історії Димерського КГС було проведення у жовтні 1985 р. на тестових ділянках його дослідницького полігону польового семінару учасників VIII з'їзду Географічного товариства СРСР. Крім широкого обміну досвідом проведення стаціонарних ландшафтознавчих досліджень, учасники семінару визначили нові пріоритетні напрями стаціонарних ландшафтно-

моніторингових робіт та намітили систему заходів щодо співробітництва в їхньому проведенні.

Виконані на ДКГС інструментальні спостереження, які поєднувались із різнобічними тривалими експериментальними роботами під керівництвом В.Т. Гриневецького, відкрили шлях до вирішень низки питань, зокрема дали можливість створити унікальну базу даних, яка була використана і щодо мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи, реабілітації забруднених земель. На час, коли сталася Чорнобильська катастрофа (1986 р.), результати багаторічних ландшафтознавчо-геофізичних і -геохімічних досліджень поліських ландшафтів, отримані на Димерському стаціонарі, були унікальною інформацією для оцінювання станів поліських ландшафтів та їх змін. З 1987 р., коли виникла необхідність вивчення передумов міграції радіонуклідів в умовах четвертої зони Чорнобильської катастрофи, у якій розташований дослідницький полігон ДКГС, відбулося деяке перепрофілювання інструментальних спостережень на його базі. За скрутних умов діяльності стаціонару відповідальні виконавці досліджень В.Т. Гриневецький і Л.М. Шевченко, крім ландшафтознавчо-геофізичних спостережень, експериментів і наукових пошуків, значну увагу приділяли вивченню хімічних (плювіохімічних, ґрунтово-гідрохімічних) та гідротермічних передумов міграції радіонуклідів. У цій частині особливо плідною стала творча співпраця з Науково-інженерним центром радіогідрогеоecологічних полігонних досліджень НАН України. В результаті багаторічних спільних робіт створено банк даних хімічних аналізів:

проб атмосферних опадів, підґрунтових (колодязних) вод і лізиметричних фільтратів ґрунтової вологи (розчинів) на кількох тестових ділянках лісопольового полігону та вивчено передумови міграції радіонуклідів у Чорнобильській зоні. Експериментальні роботи з вивчення умов міграції радіонуклідів в екосистемах на базі ДКГС проводили фахівці Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України – Ю.О. Кутлахмедов з колегами.

В.Т. Гриневецький ініціював і брав активну участь у творчій співпраці з науковцями Інституту геологічних наук В.М. Шестопаловим та І.П. Онищенком з колегами щодо вивчення міграції радіонуклідів у компонентах природного середовища (аналізувалися проби атмосферних опадів та ґрунтових фільтратів). Разом з В.С. Давидчуком та М.Ф. Петровим він опублікував результати досліджень ландшафтно-геофізичних передумов міграції радіонуклідів у Чорнобильській зоні. Ці дослідження можна означити як такі, що стали ще однією, раніше не опрацьованою ланкою в роботах, що виконувались у відділі ландшафтознавства в галузі науково-прикладних радіоекологічних досліджень.

Для розвитку нових напрямів досліджень на базі ДКГС В.Т. Гриневецький постійно шукав нові можливості. Він налагодив творчі зв'язки з місцевим радгоспом, які тривали впродовж 1982-1990 рр. Основний їхній прикладний результат – регулярне визначення вологості ґрунтів до глибини 150 см на 12 модельних ділянках – орних землях радгоспу. Вологометричні, метеорологічні та пльовіохімічні дані надавали радгоспу і гідрометцентру Київської області для використання у своїй діяльності. Матеріали ґрунтово-

вологомірних робіт на неполивних землях радгоспу (1984-1990 рр.) оперативно надавали Вишгородській озерній станції, районним організаціям, агропрому і гідрометцентру Київської області.

Паралельно вологомірне знімання проводилося протягом 1982-2000 рр. на базових тестових ділянках ландшафтного профілю. Матеріали вологомірних робіт використано для спряженого порівняльного аналізу вмісту і динаміки ґрунтової вологи і розроблення моделей хроно-, а також топохроноізоплет ґрунтової вологи, які покладені в основу стислої характеристики її просторово-часових особливостей в умовах Київського Полісся.

В.Т. Гриневецький зауважив, що приклади розроблення і використання топохроноізоплет поодинокі, він розширив їхню інформативну ємність, використавши для цього низку важливих у гідрокліматичному відношенні показників режиму зволоження, які необхідні для виявлення характерних ознак і параметризації динаміки станів поліських ландшафтів. Важливим результатом цих досліджень було встановлення мінливості об'ємної маси верхніх горизонтів ґрунтів у теплу і холодну пору, на радгоспних землях. В.Т. Гриневецький удосконалив і поглибив метод наочного відображення і аналізу просторово-часових змін запасів ґрунтової вологи через графічну модель топохроноізоплет, а також таблиць, графіків, різних моделей хроноізоплет, використаних у колективній монографії 1994 р. про дослідження на ДКГС протягом перших 10-12 років.

Важливою особливістю дослідницьких робіт В.Т. Гриневецького щодо географічно-прикладних,

ландшафтознавчих опрацювань, розв'язання завдань раціоналізації природокористування є максимально можливе забезпечення наукових обґрунтувань якнайповнішою й найдостовірнішою інформацією, зокрема – результатами польових досліджень. Передумови формування режиму зволоження і динаміки фізичного стану ландшафтів покладені В.Т.Гриневецьким в основу розроблення наукових засад комплексного ландшафтно-екологічного моніторингу на Поліссі.

Спільно з Інститутом геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України було обґрунтовано вибір мережі дослідницьких полігонів в Україні і проводилися експериментальні роботи на ДКГС. В.Т.Гриневецький встановив на базових тестових ділянках станціону системи лізиметрів, заряджених монолітами, відібраними з верхніх горизонтів ґрунтів на багатьох ділянках дослідницького полігону (кількох поліських полігонів). На стаціонарі синхронно відбиралися проби фільтратів для лабораторних досліджень. На думку Володимира Трифоновича, очевидною перевагою таких експериментів є синхронне інструментальне визначення сукупності фізичних умов і чинників хімічних змін фільтратів.

Багаторічний досвід комплексних моніторингових досліджень В.Т.Гриневецького у Канівському державному заповіднику (1973-1977 рр.) та на Димерському комплексному географічному стаціонарі Інституту географії НАН України (1981-2012 рр.), а також за тематикою Кліматичної програми України (1998-2001 рр.) переконує, що обов'язковою умовою розбудови (забезпечення регулярної діяльності) кліматологічних станцій є полігонний спосіб, ведення

моніторингу. Він наголошує на тому, що перехід від маломірно-метеомайданчикowego до полігонного (тестово-ділянкового) способу спостережень дає можливість отримувати багатогранну „еталонну” інформацію, яка є кондиційною для великих за площею об’єктів моніторингу. На основі поєднання наземних інструментальних спостережень на полігонах кліматологічних станцій з періодичним дистанційним аерокосмічним зондуванням їхніх ландшафтів стає можливим об’єктивне метрологічне калібрування бортової апаратури та достовірне оперативне екстраполювання даних наземних полігонних спостережень (за розробленими для цих потреб алгоритмами) на велику частину аналогічних ландшафтів регіону. З ініціативи Володимира Трифоновича тестові ділянки Димерського дослідницького полігону були використані для верифікації результатів космічних знімань. Ці науково і практично важливі дослідження виконані у творчій співпраці з науковцями Центру аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук НАН України (О.І. Сахацьким, О.Д. Федоровським та іншими).

На ДКГС отримано унікальну і важливу багатогранну ландшафтознавчо-геофізичну і геохімічну спостережну та експериментальну інформацію про поліські ландшафти та багаторічну динаміку їхніх станів. Тут неодноразово проходили навчальну і виробничу практику студенти-географи двох Київських, Московського та Казахського університетів.

Важливою особливістю ландшафтознавчих стаціонарних експериментальних напрацювань В.Т. Гриневецького є те, що він завжди враховував у роботі досвід

своїх попередників і сучасників у науці. Зокрема, досвід роботи Марткопського, Курського, Сибірських та інших географічних стаціонарів. Він глибоко вивчає і висвітлює у своїх працях історію питання. Зокрема зауважує, що першим організатором і виконавцем стаціонарних фізико-географічних досліджень комплексного науково-прикладного спрямування був відомий український учений-лісівник і географ Г.М. Висоцький.

У монографії „Стаціонарні геофізичні і геохімічні дослідження...” (В.Т. Гриневецький, О.М. Маринич, Л.М. Шевченко, 1994) наведено результати досліджень ландшафтів Київського Полісся на базі регулярних (1981-1991 рр.) робіт Димерського комплексного географічного стаціонару. Викладено суть цих досліджень, визначено їх мету і завдання у теоретичному і прикладному плані, зокрема щодо шляхів зменшення екологічних наслідків Чорнобильської катастрофи. Розроблено класифікацію станів фонових у регіоні ландшафтних комплексів, подано їх типізацію. В.Т. Гриневецький уточнив та вдосконалив методику опрацювання блоково-модельного аналізу ландшафтознавчої інформації, а також спряженого топохроноізоплетного представлення й оцінювання достовірності параметрів отриманої на ДКГС інформації. Важливі теоретико-практичні та методологічні напрацювання авторів монографічного дослідження є актуальними і практично необхідними і дотепер при формуванні засадничих принципів та методологічних основ збалансованого природокористування. Теоретичні узагальнення отриманих стаціонарних досліджень також були виконані Володимиром Трифоновичем у межах науково-дослідної теми

„Принципи і методика еколого-геофізичних і еколого-геохімічних досліджень рівнинних ландшафтів України”.

Володимир Трифонович Гриневецький одночасно з керівництвом дослідженнями на ДКГС – активний виконавець багатьох інших науково-дослідних робіт відділу ландшафтознавства. Можна назвати багато планових і позапланових наукових тем відділу ландшафтознавства, у межах яких напрями, опрацьовані В.Т. Гриневецьким, вирізняються і легко ідентифікуються за глибиною і детальністю досліджень, особливим авторським баченням і викладенням здобутих результатів. Лише в останнє десятиріччя роботи в Інституті географії НАНУ разом з колективом ландшафтознавців Володимир Трифонович виконував дослідження, присвячені опрацюванню методології дослідження та систематики ландшафтного різноманіття рівнинної території України (1999-2001 рр.), ландшафтознавчому обґрунтуванню формування і розвитку екомережі України (2002-2004 рр.), виступив ініціатором обґрунтування необхідності та одним із найактивніших виконавців науково-дослідної теми „Наукові основи ландшафтознавчого забезпечення земельного кадастру України” (2005-2009 рр.).

В.Т. Гриневецький – автор численних оригінальних і глибоких наукових праць, у нього постійно, навіть після виходу на заслужений відпочинок, багато творчих задумів, завжди є щось, за його висловом, „на кінчику пера”. У науковому доробку дослідника – понад 240 наукових праць. Серед них – виконані у співавторстві монографії: „Стаціонарні геофізичні і геохімічні дослідження Київського Полісся” (1994 р.),

„Использование и охрана природной среды Среднего Приднепровья” (1986 р.), „Конструктивно-географические основы рационального природопользования в Украинской ССР. Киевское Приднепровье” (1988 р.). Він є автором понад 60 енциклопедичних статей, у тому числі близько 20 оригінальних, які вміщені в українських енциклопедичних виданнях – двох багатотомних УРЕ, тритомних – Географічній енциклопедії України (1989-1993 рр.) і Екологічній енциклопедії (2006-2008 рр.), у Енциклопедії Сучасної України (2003-2018 рр.) та інші. Співпраця В.Т. Гриневецького з енциклопедичними виданнями продовжується.

Упродовж багатьох років В.Т. Гриневецький був активним членом Українського географічного товариства: у 1995-2000 рр. він член Президії, а у 2000-2004 рр. – член Вченої ради цього товариства.

В.Т. Гриневецький нагороджений „Почетной грамотой Президиума географического общества СССР” і „Почесною грамотою Президії НАН України та ЦК профспілки НАН України”.

Бажаємо Володимирі Трифоновичу здоров'я і творчого довголіття, ми вдячні йому за багаторічну плідну роботу в нашому колективі, за щире бажання ділитися своїми знаннями, давати слушні поради та пропонувати цікаві наукові ідеї.

Підготовлено з використанням опублікованих робіт та автобіографічних матеріалів В.Т. Гриневецького і матеріалів відділу ландшафтознавства Інституту географії НАН України

**Бібліографічний хронологічний покажчик
праць В.Т. Гриневецького**

1959 рік

1. Створити кар'єри вздовж річок / Гриневецький В.Т. // Радянська Україна. – 1959. – № 12. – С. 2.

1960 рік

2. Атакама / Гриневецький В.Т. //УРЕ в 17 т. К. – Гол. ред. УРЕ. – 1960. –Т.1. – С. 349.
3. Бадель-Мандебська протока / Гриневецький В.Т. //УРЕ в 17 т. К.: Гол. ред. УРЕ. – 1960. – Т.1. – С. 390.
4. Бальбоа Васко-Нуньєс-де / Гриневецький В.Т. //УРЕ в 17 т. К.: Гол. ред. УРЕ. – 1960. – Т.1. С.431.
5. Бельт Великий та Малий / Гриневецький В.Т. //УРЕ в 17 т. К.: Гол. ред. УРЕ. – 1960. –Т.1.- С.498.
6. Бенгальська затока / Гриневецький В.Т. //УРЕ в 17 т. К.: Гол. ред. УРЕ. – 1960. –Т.1. – С.499.
7. Березань / Гриневецький В.Т. // УРЕ в 17 т. – К.: Гол. ред. УРЕ. – 1960. – Т. 1. – С.508-510.

1964 рік

8. Білокоровицько-Топильнянський кряж / Гриневецький В.Т. // УРЕ в 17 т. – К.: Гол. ред. УРЕ. – 1960. – Т. 1. – С. 567.
9. Ерозія ґрунтів у східній частині Кагарлицького району / Гриневецький В.Т.// Вісник Київського

університету. Серія геологія та географія. – 1964. – №6 – С.104-110.

1967 рік

10. Карта ґрунтів Української РСР. Листи 23,24,36,92,93 (масштаб 1:200 000) / Гриневецький В.Т. співукладач 5 листів карт// Карта ґрунтів Української РСР. – К.: Укрземпроект, 1967.

11. Як боротися з ерозією ґрунтів / Гриневецький В.Т. // Газета „Ленінець” Ульянівський р-н Кіровоград. обл. 13 червня 1967 р. – № 71. – С. 3.

12. Водній ерозії – жодного гектара землі /Гриневецький В.Т. // Газета „Комуністична праця” Голованівський р-н. Кіровоград. обл. 20 липня 1967 р. – № 86. – С.3.

1970 рік

13. До питання фізико-географічного обґрунтування комплексної меліорації в поліських і лісостепових районах / Гриневецький В.Т. // Географічні дослідження на Україні.– К.:Наукова думка, 1970. – Вип. 2 (РЖ Геогр. – 1971. – 8Е96). – С.50-64.

14. Про принципи і методику складання ландшафтно-меліоративних карт / Гриневецький В.Т. // Другий з"їзд Геогр. т-ва УРСР: Проблеми комплексного картографування УРСР. – К: Наукова думка, 1970. – С.24-25.

15. Фізико-географічні умови і потреби комплексної меліорації земель поліських районів Житомирської обл. /Гриневецький В.Т. // Фізична географія та

геоморфологія. – 1970. – Вип. 1 (РЖ Геогр. – 1970. – Е60). – С.21-27.

16. Про фізико-географічне вивчення поліських земель України для потреб комплексної меліорації. / Гриневецький В.Т. // Фізична географія та геоморфологія. 1970. – Вип.2. – С.12-18.

17. Физико-географические основы оценки и картографирования полесских земель Украины для потребностей комплекс-ной мелиорации / Гриневецький В.Т. // Комплексное картографирование Украинской ССР: Мат-лы III научн. конференции по комплексному картографированию УССР. – Киев: Наукова думка, 1970. – С. 342-347.

1971 рік

18. К вопросу методики составления структурных карт комплексной мелиорации земель на ландшафтной основе / Гриневецький В.Т. // Материалы республ. юбилейной науч.-техн. конф. "50 лет Ленинского декрета..." Киев: Наукова думка, 1971. – С.163-170.

19. Короткий історико-агрогеографічний аналіз дореволюційних меліорацій на прикладі ряду поліських районів України / Гриневецький В.Т. // Вісник Київського університету. Географія. 1971. – №13 (РЖ Геогр. – 1972. – 5Е96). – С. 33-39.

20. Короткий історико-агрогеографічний аналіз меліорацій, здійснених за роки Радянської влади (на прикладі поліських районів України) / Гриневецький В.Т. // Географічні дослідження на Україні. Київ: Наукова думка, 1971. – С.49-57.

21. Принципы и методика составления структурных ландшафтно-мелиоративных карт / Гриневецкий В.Т. // Оценочное картографирование природы, населения и хозяйства: Тез. докл. – МГУ, 1971. – С.48-49.

22. Структурні ландшафтно-меліоративні карти, їх зміст і значення для географічного обґрунтування комплексної меліорації земель / В.Т.Гриневецький // Фізична географія та геоморфологія. 1971. – Вип. 5 (РЖ Геогр. – 1971. – 12М74). – С.62-71.

23. Використання матеріалів аерозйомки при вивченні ландшафтно-географічної структури території та місцевих фізико-географічних процесів / Гриневецький В.Т., Ланько А.І., Шищенко П.Г. // Програма і методичні настанови до проведення фізико-географічної практики студентів III і IV курсів географічного факультету. К.: Вид-во Київ ун-ту, 1971. – С.42-54.

1972 рік

24. Принципы и методика составления оценочных ландшафтно-мелиоративных карт / Гриневецкий В.Т. // Проблемы синтеза в картографии: Материалы к вузовскому семинару. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1972 (РЖ Геогр. – 1973. – 3М50). – С.42-44.

25. Програма курсу "Меліоративна географія" для студентів фізико-географів стаціонарного, заочного та вечірнього відділів Київського університету / Гриневецький В.Т. // К.: Вид-во Київ. ун-ту, 1972. - 8с.

26. Вопросы оценки потенциальных возможностей ландшафтов при мелиорации в Полесье. / Гриневецкий В.Т., Шищенко П.Г., Царь В.В. //

Тез.докл.республ.науч-техн.конф "Формирование и охрана ландшафта". – Минск, 1972. – С.45-47.

27. Загальні закономірності розвитку та поширення фізико-географічних процесів на території України / Гриневецький В.Т., Грубрін Ю.Л., Ланько А.І, Маринич О.М., Поривкіна О.В., Сирота Н.П., Шищенко П.Г, Щербань М.І. // Теоретичні і прикладні питання географії. – К.: Вид-во Київ.ун-ту,1972. – С.36-44.

1973 рік

28. Про зміст і класифікацію меліорацій / Гриневецький В.Т. // Вісник Київського університету. Серія геогр. 1973. – № 15. – С.75-81.

29. Природоохоронна роль сучасних меліорацій та їх класифікація / Гриневецький В.Т., Шищенко П.Г. // Фізична географія та геоморфологія. –1973. – Вип.10 (РЖ Геогр. – 1974. – 5Л355). – С.138-145.

30. Програмні питання курсу меліоративної географії / Гриневецький В.Т., Шищенко П.Г. //Методика викладання географії. 1973. Вип.6. – С. 46-50.

1974 рік

31. Питання інвентаризації та технологічної меліоративної оцінки ландшафтів України Шищенко П.Г., Гриневецький В.Т. // Фізична географія та геоморфологія. – 1974. – Вип.12. – С.16-21.

32. Программа курса "Мелиоративная география (Физико-географические основы мелиораций в СССР)" / Гриневецкий В.Т. // Киев: Изд-во Киев. ун-та, 1974. – 17 с.

1975 рік

33. О дефинициях и географических принципах классификации современных мелиораций / Гриневецкий В.Т. // Мелиоративная география: Материалы I Всесоюзного семинара по мелиоративной географии – М.: МФГО СССР, 1975. – С. 21-34.

34. О составлении ландшафтно-мелиоративных карт для обоснования комплексной мелиорации земель полесских районов Украины / Гриневецкий В.Т.// Шестая Всесоюзная конференция по тематическому и комплексному картографированию СССР. – М., 1975. – С.46-49.

35. Про принципи і методику складання ландшафтно-меліоративних карт / Гриневецький В.Т. // Географічні дослідження на Україні. – Київ: Наукова думка, 1975. – Вип. 4. – С. 19-24.

36. Стационарные физико-географические исследования для природоохранных целей / Гриневецкий В.Т., Олещенко В.И. // Материалы VI съезда ГО СССР. Среда обитания и человек – Л.: ГО СССР, 1975. – С.20-23.

37. Досвід фізико-географічного вивчення біогеоценозів заповідних і прилеглих територій / Гриневецький В.Т., Щербань М.І., Шищенко П.Г. // Біогеоценологічні дослідження на Україні: Тези доповідей І республ. наради. – Львів, 1975. – С.46-48.

1977 рік

38. Принципи побудови курсу "Меліоративна географія" та викладання його в Київському університеті / Гриневецький В.Т. // Вісник Київського університету. Серія географія. – 1977. – Вип.19. – С.65-72.

39. Флористична характеристика основних біогеоценозів грабового лісу Канівського заповідника / Бачуріна Г.Ф., Гребенюк М.В., Гриневецький В.Т., Джур Л.В., Копачевська Є.Г., Любченко В.М., Морочковська Г.С., Самойленко В.К., Соломахіна В.М., Шевцова Г.І., Яценко М.П. // VI з'їзд Українського ботанічного товариства. – К.: Наукова думка, 1977. – С. 287-288.

40. Розподіл асоціацій в формації Carpineta залежно від ландшафтно-екологічних умов Канівського заповідника / Джур Л.В., Гриневецький В.Т., Любченко В.М. // VI з'їзд Українського ботанічного товариства. – К.: Наукова думка, 1977. – С. 298-300.

41. Комплексные стационарные исследования в заповедниках УССР – узловое звено мониторинга / Гриневецкий В.Т., Шищенко П.Г., Щербань М.И. // Охрана, воспроизводство и рациональное

использование почвенно-растительных и охотничьих ресурсов Украинской ССР: Тез. докл. респ. научно-технич. конференции – Киев, 1977, Вып.1. – С. 32-34.

1978 рік

42. О биогеоценологических исследованиях в заповедниках и их роли в решении мониторинга природной среды / Гриневецкий В.Т., Любченко В.М., Яценко М.П. // Биогеоценология, антропогенные изменения растительного покрова и их прогноз: Тез. докл. II Респ. совещания – К: Наукова думка, 1978. – С.82.

43. Канівський державний заповідник. Путівник / Погребенник В.П., Гриневецкий В.Т., Шищенко П.Г., Яценко М.П. // Дніпропетровськ, 1978. – 80 с.

44. О преобразуемых ландшафтах УССР и методах их исследования / Порывкина О.В., Сирота Н.П., Гриневецкий В.Т., Романчук С.П., Щур Ю.В. // Физическая география и геоморфология. – 1978. – Вып.19. – С. 80-86.

45. Спряжені стаціонарні дослідження заповідних та перетворюваних геосистем / Щербань М.І., Шищенко П.Г., Гриневецкий В.Т., Олещенко В.І., Романчук С.П. // Вісник Київського ун-ту. Географія. 1978. – Вип.20. – С. 14-18.

1979 рік

46. О комплексных географических исследованиях для обоснования генеральных планов крупных

городов / Щербань М.И., Гриневецкий В.Т., Шищенко П.Г., Грубрин Ю.Л., Левковский С.С., Дьомин Н.М., Дюжев С.А. // Физическая география и геоморфология 1979. – Вып. 22. – С.3-11.

1980 рік

47. О принципах и задачах ландшафтного обоснования региональных систем мелиораций / Гриневецкий В.Т. // Физическая география и геоморфология. – 1980. – Вып. 24. – С.27-32.

1981 рік

48. Опыт изучения ландшафтно-мелиоративной структуры интенсивно освоенной территории для планировочных целей / Гриневецкий В.Т. // Оптимизация природной среды. – М.: МФ ГО СССР, 1981. – С. 389-391.

49. Функциональная оценка ландшафтов Киевского планировочного района / Гриневецкий В.Т., Гуцал О.В., Шищенко П.Г. // Физическая география и геоморфология. – 1981. – Вып.26. – С.21-28.

1982 рік

50. Принципы и методы ландшафтно-мелиоративных исследований районов интенсивного агропромышленного производства / Гриневецкий В.Т. // Природная среда и территориальная организация хозяйства в районах агропромышленного производства. – Кишинев: Штиинца, 1982. – С. 201-203.

51. Мелиоративная география СССР с основами мелиораций: Программа курса / Гриневецкий В.Т. // Программы спец. курсов кафедры физической географии для студентов географических факультетов. – Киев, Изд-во Киев ун-та, 1982. – С.52-57.

52. Ландшафтно-мелиоративное районирование территорий интенсивного природопользования / Шищенко П.Г., Гриневецкий В.Т. // Физическая география и геоморфология. – 1982. – Вып.28. – С.30-38.

53. Методические рекомендации по ландшафтным исследованиям территории Украинской ССР в целях рационального природопользования / Галицкий В.И., Гриневецкий В.Т., Давыдчук В.С., Маринич А.М., Миллер Г.П., Муха Б.П., Пашенко В.М., Шевченко Л.Н. – Киев, 1982. – 28 с.

54. Природные условия / Гриневецкий В.Т. // Укр. Совет. Энцикл. – Киев: Гл. ред. УСЭ, 1982. – Т.8. – С. 530-531.

1983 рік

55. О комплексном планировании земельного мелиоративного фонда полесских районов на ландшафтной основе / Гриневецкий В.Т. // Охрана и использование природных ресурсов Полесья в связи с проведением осушительной мелиорации. – Киев, 1983. – Вып.2(1). – С. 20-23.

56. Природні умови / Гриневецкий В.Т. // УРЕ,1983. Т.9. – С. 95.

57. Практические вопросы мелиораций и их решение на основе стационарных ландшафтных исследований / Гриневецкий В.Т. // Проблемы мелиоративной географии. Тез. докл. V Всесоюзной конференции – Л., ГО СССР, 1983. – С.31-32.

58. Ландшафтно-мелиоративное районирование территорий интенсивного природопользования (на примере УССР) / Гриневецкий В.Т., Шищенко П.Г. // Природное и сельскохозяйственное районирование СССР: Мат-лы VIII Всесоюзн. межвузовской конфер. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1983. – С. 124-126.

1984 рік

59. Геофизические и геохимические исследования природно-территориальных комплексов на Дымерском комплексном географическом стационаре / Гриневецкий В.Т., Шевченко Л.Н. // Географические основы регионального природопользования Тез. докл. республ.научн. конфер. – Киев: Наукова думка, 1984. – С. 36-37.

60. Изучение природно-территориальных комплексов для целей рационального природопользования / Галицкий В.И., Гриневецкий В.Т., Давидчук В.С., Маринич А.М., Миллер Г.П., Муха Б.П., Пащенко В.М., Шевченко Л.Н. // Комплексные географические

исследования проблем рационального природопользования – К., Наукова думка, 1984. – С. 11-29.

1985 рік

61. Проблемы природопользования Полесья в связи с его мелиорацией / Маринич А.М., Гриневецкий В.Т., Запольский И.А. // Киев: ИЭ АН УССР, 1985. – 37 с.

62. Ландшафтно-геофизические и геохимические исследования на Дымерском комплексном географическом стационаре / Гриневецкий В.Т., Маринич А.М., Шевченко Л.Н. // V съезд Геогр. общества Украинской ССР: Тез. докл. – Киев, Наукова думка, 1985. – С.111-112.

1986 рік

63. Критерии выделения земельно-мелиоративного фонда / Гриневецкий В.Т. // Социально-экономические проблемы рационального природопользования и охраны земельных ресурсов. Тез. докл – Львов, 1986. – С. 38-41.

64. О принципах обоснования комплексной мелиорации полесских земель на ландшафтной основе / Гриневецкий В.Т. // Мелиорация Нечерноземья: Тез. докл. VII Всесоюзн. конфер. по мелиоративной географии – Л.: ГО СССР, 1986. – С. 63.

65. Использование и охрана природной среды Среднего Приднепровья / Маринич А.М., Галицкий

В.И., Запольский И.А. и др. // К.: Наукова думка, 1986. – 252 с.

66. Маринич А.М., Гриневецкий В.Т. Крупные региональные проблемы природопользования в Среднем Приднестровье и их географические аспекты // Там само. – С. 11-17.

67. Гриневецкий В.Т., Шевченко Л.Н. Природно-территориальные комплексы региона. // Там само. – С. 26-29.

68. Гриневецкий В.Т., Головач И.К. Почвы, изменение и охрана земельных ресурсов. // Там само.– С. 53-62.

69. Гриневецкий В.Т. Региональное единство и внутренние различия природной среды Среднего Приднестровья. // Там само. – С. 89-90.

70. Гриневецкий В.Т. Пути улучшения землепользования. // Там само.– С.116-121.

71. Маринич А.М., Гриневецкий В.Т., Кияк С.Р. Природно-территориальные комплексы и физико-географическое районирование. // Там само. – С. 133-146.

72. Гриневецкий В.Т. Некоторые проблемы мелиораций и оптимизации природопользования на их основе. // Там само. – С. 147-151.

73. Гриневецкий В.Т., Кияк С.Р. Конструктивно-географические предложения по улучшению природопользования. // Там само. – С.151-157.

1987 рік

74. Стационарные исследования ландшафтов Киевского Полесья для целей сельскохозяйственной мелиорации / Маринич А.М., Гриневецкий В.Т., Шевченко Л.Н. // Географические проблемы мелиорации земель Украинской ССР. – К.: Наукова думка, 1987. – С. 18-27.

1988 рік

75. Ландшафтно-геофизические и геохимические подходы к определению антропогенно-техногенных нагрузок на полесские ландшафты (по данным стационарных исследований) / Маринич А.М., Шевченко Л.Н., Гриневецкий В.Т. // Научные подходы к определению норм нагрузок на ландшафты: Мат-лы. XIV научн. координац. совещания и симпозиума по теме СЭВ Ш.2. – М.: ИГ АН СССР, 1988. – С.238-244.

76. О химизме атмосферных осадков в ландшафтах Киевского Полесья / Гриневецкий В.Т., Шевченко Л.Н. // Физическая география и геоморфология. – 1988. – Вып. 35. – С. 140-144.

77. Конструктивно-географические основы рационального природопользования в Украинской ССР. Киевское Приднепровье / Маринич А.М.,

Паламарчук М.М., Гриневецкий В.Т и др. – Киев: Наукова думка, 1988. –176 с.

78. Маринич А.М., Давыдчук В.С., Запольский И.А., Гриневецкий В.Т., Зарудная Р.Ф., Кияк С.Р., Петренко О.Н., Романчук С.П., Щур Ю.В. Природно-территориальные комплексы (Киевского Приднепровья) как объект природопользования. // Там само. – С. 9-24.

79. Пелешко В.И., Шищенко П.Г., Щербань М.И., Барщевский Н.Е., Закревский Д.В., Купраш Р.П., Шевченко Л.Н., Гриневецкий В.Т., Романчук С.П., Хильчевский В.К. Изменения природной среды под влиянием хозяйственной деятельности. // Там само. – С. 25-36.

80. Гриневецкий В.Т. Природно-ресурсный потенциал. // Там само. – С. 45.

81. Гриневецкий В.Т., Деревицкий А.В. Земельные ресурсы (Киевского Приднепровья). // Там само. – С. 49-55.

82. Гриневецкий В.Т., Шевченко Л.Н., Королева Н.И. Проблемы землепользования. // Там само. – С. 76-84.

83. Гриневецкий В.Т., Барщевский Н.Е., Чеботарева Л.Е. Комплексная мелиорация. // Там само. – С.84-97.

84. Принципы конструктивно-географического обоснования комплексной мелиорации полесских ландшафтов / Гриневецкий В.Т. // Экологические и

экономические аспекты мелиорации Тез. докл. VIII Всесоюзн. конференции по мелиоративной географии. – Таллин, 1988, Т.2. – С. 104-107.

85. Ландшафтно-экологические принципы проектирования природно-мелиоративных систем / Шищенко П.Г., Гриневецкий В.Т. // Шищенко П.Г. Прикладная физическая география. – К.: Вища школа. Гол. изд-во, 1988. – С. 130-137, 139, 141, 143, 145-146.

86. Ландшафтно-мелиоративное районирование территории Украинской ССР / Шищенко П.Г., Гриневецкий В.Т. // Шищенко П.Г. Прикладная физическая география. К.: Вища школа. Гол. изд-во, 1988. – С.138, 140, 144.

87. Стационарные исследования функционирования полесских ландшафтов / Гриневецкий В.Т., Шевченко Л.Н. // Теоретические и прикладные проблемы ландшафтоведения: Тез. докл. VIII Всесоюзн. совещ. по ландшафтоведению. Л.: ГО СССР, 1988. – С. 54-56.

88. О принципах и методах стационарных исследований для разработки режимов нагрузки на полесские ландшафты / Гриневецкий В.Т., Шевченко Л.Н. // Нормирование антропогенных нагрузок на ландшафты. Тез. докл. Всесоюзн. совещ. М.: ИГ АН СССР, 1988. – С. 77-80.

89. Физико-географическая характеристика бассейна /Маринич А.М., Запольский И.А., Барщевский Н.Е., Гриневецкий В.Т.// Паспорт р. Россава. Киев,1988.

90. Ландшафты и ландшафтно-гидрологические системы / Гриневецкий В.Т. Селецкий Ю.А. // Карта М 1:200 000 – Паспорт р. Россава. Киев, 1988.

91. Методические рекомендации по заполнению „Паспортов малых рек УССР” / Ландшафты бассейна / Гриневецкий В.Т. – К., Укргипроводхоз, 1988. – С. 6-7.

1989 рік

92. О ландшафтно-гидрологическом картографировании и районировании бассейнов малых рек Украины для их паспортизации и решения экологических проблем // Гриневецкий В.Т. // Эколого-географическое картографирование и оптимизация природопользования Сибири: Тез.докл. – Иркутск, 1989. – Вып. 2. – С. 93-94.

93. Выявление и картографирование проблемных эколого-географических ситуаций в Украинской ССР / Гриневецкий В.Т., Михели С.В., Пащенко В.М., Шевченко Л.Н. // Эколого-географическое картографирование и оптимизация природопользования Сибири: Тез.докл. – Иркутск, 1989. – Вып. 3. – С. 27-28.

94. Про комплексне ландшафтно-гідрологічне вивчення малих річок України для їхньої охорони й оптимізації / Гриневецький В.Т. // Проблеми екології Поділля: Тези доп. наук. конф. – Кам'янець-Подільський, 1989. – С. 71-72.

95. Ландшафтоведческое обоснование комплексной мелиорации земель научного доклада /на примере

полеских раонов/. Диссертация на соискание учной степени кандидата геогр. наук в форме научого доклада. – К., 1989. – 24 с.

96. Ландшафтно-геофизические и геохимические показатели состояний природно-территориальных комплексов (ПТК) Южного Полесья / Гриневецкий В.Т., Шевченко Л.Н. // Принципы и методы ландшафтно-геохимических исследований миграции радионуклидов: Тез. докл. Всесоюз. совещ. – М., 1989. – С. 27.

97. Вапнування ґрунтів /Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ, 1989. Т.1. – С. 144-145.

98. Відтворення ландшафтів / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ, 1989. Т.1. – С. 82-183.

99. Вітровал / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ, 1989. Т.1. – С. 193.

100. Географічні стаціонари / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ, 1989. Т.1. – С.249.

101. Гідромеліорація / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ, 1989. Т.1. – С.268.

102 . Гіпсування ґрунтів / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ, 1989. Т.1. – С.270.

103. Деградовані ґрунти / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ, 1989. Т.1. – С.309.

104. Димерський фізико-географічний стаціонар / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ, 1989. Т.1. – С.321.

105. Дощування / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ, 1989. Т.1. – С.368-369.

1990 рік

106. Про ландшафтно-гідрологічне вивчення басейнів малих річок / Гриневецький В.Т. // Сучасні географічні проблеми Української РСР. – К., 1990. – С. 42-43.

107. Ландшафтно-геофізичні та геохімічні показники станів ПТК за даними стаціонарних досліджень / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Сучасні географічні проблеми Української РСР. – К., 1990. – С. 297-299.

108. Ландшафтно-геофизические и геохимические методы / Гриневецкий В.Т., Пащенко В.М., Шевченко Л.Н. // Конструктивно-географические основы рационального природопользования в Украинской ССР: Теоретические и методические исследования. – К.: Наукова думка, 1990. – С. 24-28.

109. Региональные геоэкологические проблемы Украины (теоретический и методический аспект) /

Гриневецкий В.Т., Давыдчук В.С., Маринич А.М., Михели С.В., Руденко Л.Г, Шевченко Л.Н. // Геоэкология: региональные аспекты. Материалы к IX съезду Географического общества СССР. – Ленинград: ГО СССР, 1990. – С. 36-42.

110. Зрошування / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 62.

111. Інтенсивність природокористування / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С.80.

112. Кліматологічні меліорації / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С.171.

113. Ландшафт меліорований / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 256.

114. Ландшафт селитебний / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 256-257.

115. Ландшафт сільськогосподарський / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 257.

116. Ландшафтно-меліоративне районування / Гриневецкий В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 259.

117. Ландшафтно-меліоративний комплекс / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 259.
118. Меліоративна географія / Гриневецький В.Т.// Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 328.
119. Меліоративне ґрунтознавство / Гриневецький В.Т., Трускавецький Р.С. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ, 1990. Т. 2. – С. 338.
120. Меліоративні польдерні системи / Гриневецький В.Т., Коротун І.М. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ, 1990. Т. 2. – С. 339.
121. Меліоративно-територіальний комплекс / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 339.
122. Меліорація / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 339-340.
123. Меліорація ландшафтів / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 340.
124. Мішанолісові ландшафти / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 376-377.

125. Окультурювання ґрунтів / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С.454.

126. Оптимізація ландшафту / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 463.

127. Оструктурювальні меліорації / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: УРЕ,1990. Т. 2. – С. 473-474.

1991 рік

128. Стационарное изучение потоков тепла в почвах сельскохозяйственных ландшафтов Киевского Полесья / Гриневецкий В.Т., Попович Л.В., Шевченко Л.Н. // Физико-географические процессы и охрана окружающей среды: Сб. науч. тр. – К.: Наукова думка, 1991. – С. 44-51.

129. О современной эколого-географической обстановке на Украине и методах ее изучения / Гриневецкий В.Т., Давыдчук В.С., Маринич А.М., Михели С.В., Шевченко Л.Н.// География и природные ресурсы. – 1991. – № 3. – С. 29–35.

130. Regional ecological problems of the Ukraine: theoretical and methodological aspects / Grinevetskiy V.T., Davydchuk V.S., Marinich A.M., Mikheli S.V., Rudenko L.G., Shevchenko L.N. // Soviet geography, vol. XXXII, October, 1991, P. 533-537.

131. Мониторинг ландшафтов Киевского Полесья на базе Дымерского КГС / Гриневецкий В.Т., Шевченко Л.Н. // Комплексный мониторинг и практика. – М., 1991. – С.71-72.

132. Стаціонарні дослідження кислотності й хімічного складу атмосферних опадів у ландшафтах Київського Полісся / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Вісник Київського університету. Хіміко-біол. науки та науки про Землю. – 1991. – Вип.3. – С. 51-55.

1992 рік

133. Про еколого-ландшафтознавчі позиції розробки меліоративного кадастру України / Гриневецький В.Т. // Екологічні аспекти осушувальних меліорацій в Україні. – К., 1992. – С.100-102.

134. Фоновий і спеціальний моніторинг у Київському Поліссі на базі Димерського комплексного географічного стаціонару / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Екологічні аспекти осушувальних меліорацій в Україні. – К., 1992. – С.99-100.

1993 рік

135. Досвід стаціонарного дослідження передумов формування екоситуацій в ландшафтах Київського Полісся / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Екологія Полісся: Проблеми, сучасність, майбутнє: Тези доп. конф. Ч.2. – Харків-Луцьк, 1993. – С.105-107.

136. Про основні поняття еколого-ландшафтознавчих досліджень / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Український географічний журнал, 1993. – № 2. – С.13-19.

137. Перетворення ландшафтів / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: Укр. енцикл.,1993, Т.3. – С.22.

138. Рекультивація / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: Укр. енцикл.,1993, Т.3. – С.122.

139. Рекультивація земель / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: Укр. енцикл.,1993, Т.3. – С. 122.

140. Снігові меліорації / Гриневецький В.Т.// Географічна енциклопедія України. – К.: Укр. енцикл.,1993, Т.3. – С.207.

141. Снігозатримання / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: Укр. енцикл.,1993, Т.3. – С.207.

142. Стаціонарні географічні дослідження / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Географічна енциклопедія України. – К.: Укр. енцикл.,1993, Т.3. – С.232.

143. Теплові меліорації / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: Укр. енцикл.,1993, Т.3. – С.274.

144. Технологічна оцінка ландшафтів / Гриневецький В.Т., Шищенко П.Г. // Географічна енциклопедія України. – К.: Укр. енцикл.,1993, Т.3. – С.291.

145. Фітомеліорація / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: Укр. енцикл.,1993, Т.3. – С.345.

146. Хімічні меліорації / Гриневецький В.Т. // Географічна енциклопедія України. – К.: Укр. енцикл.,1993, Т.3. – С.368.

1994 рік

147. Стаціонарні геофізичні і геохімічні дослідження ландшафтів Київського Полісся / Гриневецький В.Т., Маринич О.М., Шевченко Л.М. // К.: Наукова думка, 1994. – 107 с.

148. Передмова / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Там само. – С. 3-4.

149. Суть, мета і завдання сучасних стаціонарних ландшафтно-геофізичних і ландшафтно-геохімічних досліджень / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Там само. – С. 5-7.

150. Регіональні ландшафтно-географічні умови Київського Полісся / Маринич О.М., Гриневецький В.Т. // Там само. – С. 8-17.

151. Димерський дослідницький полігон як база ландшафтно-геофізичних і ландшафтно-геохімічних досліджень у Київській Поліссі / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Там само. – С. 17-25.
152. Програма і методика досліджень / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Там само. – С. 26-31.
153. Ландшафтно-геофізичні передумови функціонування природно-територіальних комплексів / Гриневецький В.Т. // Там само. – С. 31-70.
154. Критерії виявлення і класифікації станів природно-територіальних комплексів / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Там само. – С. 89-92.
155. Основні типи і види станів природно-територіальних комплексів зони дії Димерського комплексного географічного стаціонару / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Там само. – С. 92-101.
156. Післямова / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Там само. – С. 102.
157. Про геохімічну параметризацію фізичних станів поліських ландшафтів / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // Фундаментальні географічні дослідження (стан, проблеми, напрями): Тези доп. наук. конф. – К., 1994. – С. 56-59.
158. Режим зволоження поліських ландшафтів як передумова динаміки їхніх станів / Гриневецький В.Т., Пищолка В.М., Шевченко Л.М. // Фундаментальні

географічні дослідження (стан, проблеми, напрями):
Тези доп. наук. конф. – К., 1994. – С.54-56.

159. Хімічний режим атмосферних опадів у агро- і лісових ландшафтах Київського Полісся / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М., Ющенко Я.І. // Український географічний журнал. – 1994. – № 3. – С.10-16.

160. Стационарные исследования условий формирования миграционных ситуаций в агро- и лесных ландшафтах Киевского Полесья / Гриневецкий В.Т., Онищенко И.П., Шевченко Л.Н., Галаган А.А. // Географические исследования в зоне аварии на Чернобыльской АЭС. – К., 1994, Деп. в ГНТБ Украины 20.07.1994, № 1328. – С.62-97.

1995 рік

161. Хімічний склад і кислотність ґрунтового фільтрату у поліських ландшафтах / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М., Ющенко Я.І. // Український географічний журнал. – 1995. – №4. – С.26-32.

162. Принципи вибору і паспортизації полігонів аерокосмічних досліджень в Україні / Гриневецький В.Т., Маринич О.М., Сіренко Л.Я., Федоровський О.Д., Шевченко Л.М. // VII з'їзд Українського геогр. товариства. Тези доп. – К., 1995. – С.100-102.

163. До методології дослідження ландшафтно-геофізичних і геохімічних передумов формування екоситуацій в Україні / В.Т. Гриневецький,

Л.М. Шевченко // VII з'їзд Українського геогр. товариства. Тези доп. – К., 1995. – С.102-104.

1996 рік

164. Географічні дослідження проблем радіаційно забруднених територій / Балабанов Г.В., Горленко І.О., Гриневецький В.Т., Давидчук В.С., Палієнко В.П., Пархоменко Г.О., Руденко Л.Г., Старостенко Г.Г., Фашевський М.І., Шевченко Л.М. // Український географічний журнал. – 1996. – № 1. – С. 32-39.

1997 рік

165. Про особливості і деякі методи комплексного моніторингу поліських ландшафтів України / Гриневецький В.Т., Федоровський О.Д. // Современные проблемы охраны земель. Труды межгосуд. научн. конф. Ч.2. – К.: СОПС Украины НАНУ, 1997. – С.39-41.

166. Використання тестових ділянок Димерського дослідницького полігону для верифікації результатів космічних зйомок / Гриневецький В.Т., Сахацький О.І, Федоровський О.Д., Ходоровський А.Я., Котляр О.Л., Якимчук В.Г. // Український географічний журнал. – 1997. – № 2. – С. 39-43.

167. The landscape approach to estimation of hydrogeological characteristics of regions with use of the space information / Fedorovsky A.D., Grinevetsky V.T. Kostyuchenko Yu.V., Kuvshinov A.J. // Materials of Twelfth international Conference and Workshops on

Applied Geologic Remote Sensing. – Denver, USA, 1997.

1998 рік

168. Ландшафтно-геофізичні передумови міграції радіонуклідів / В.Т. Гриневецький, В.С. Давидчук, М.Ф. Петров // Друга щорічна науково-практична конф. "Наука. Чорнобиль 98". – К., 1998. – С. 41.

169. Ландшафтоведческий подход при дешифрировании космических снимков / Гриневецкий В.Т., Федоровский А.Д., Костюченко Ю.В., Кувшинов О.Ю. // Космічна наука і технологія. 1998, Т.4. – № 1. – С. 39-45.

170. Стаціонарні ландшафтознавчі дослідження передумов міграції хімічних речовин / Гриневецький В.Т., Маринич О.М., Шевченко Л.М. // Український географічний журнал 1998. – № 4. – С.23-27.

1999 рік

171. Ландшафтознавче обґрунтування мережі кліматичних станцій і змісту їх досліджень у зв'язку з державною кліматичною програмою / Гриневецький В.Т., Маринич О.М., Пищолка В.М. // Ландшафт як інтегруюча концепція ХХІ сторіччя: Зб. наук. праць. – К.: [УГТ, Киев ун-т], 1999. – С.201-204.

172. Про гідроекологічне дешифрування космічних знімків з використанням ландшафтознавчого підходу / Гриневецький В.Т., Федоровський О.Д., Костю-

ченко Ю.В., Кувшинов О.Ю. // Геоморфологія в Україні: новітні напрямки і завдання. – К.:Б.в., 1999. – С. 61-65.

2000 рік

173. До обґрунтування основних понять і методології дослідження ланд-шафтного різноманіття в Україні / Гриновецький В.Т. // Український географічний журнал. – 2000. – № 2. – С. 8-13.

174. Про зміст і основні поняття геофізичних еколого-ландшафтознавчих досліджень / Гриновецький В.Т.// Україна та глобальні процеси: Географічний вимір: Зб. наук. праць в 3-х т. – Київ-Луцьк: Ред. вид. відділ “Вежа” ВДУ, 2000, Т. 2. – С. 107-110.

175. Стаціонарні ландшафтно-географічні дослідження в Україні / Гриновецький В.Т. //Україна та глобальні процеси: Географічний вимір: Зб. наук. праць в 3-х т. – Київ-Луцьк: Ред. вид. відділ “Вежа” ВДУ, 2000, т. 2. – С. 86-91.

176. Проблеми ландшафтного різноманіття України: Зб. наук. праць / Гол. ред. О.М. Маринич, заступники гол.ред. М.А. Якимчук, В.Т. Гриновецький. – К.: Б.в., 2000. – 325 с.

177. Передмова (до проблем ландшафтного різноманіття України) / Маринич О.М., Гриновецький В.Т. // Там само. – С. 3-4.

178. Типологія різноманіть меліоративних ландшафтних комплексів / Гриновецький В.Т. // Там само. – С. 86-91.

2001 рік

179. Дослідження ландшафтного різноманіття – важлива фундаментальна проблема географії / Гриневецький В.Т., Гродзинський М.Д., Олещенко В.І., Стеценко Є.І. // Український географічний журнал. – 2001. – № 1. – С. 68-69.

180. Основні напрями, результати і перспективи ландшафтознавчих досліджень / Маринич О.М., Гриневецький В.Т., Давидчук В.С., Пашенко В.М., Петренко О.М., Сорокіна Л.Ю., Шевченко Л.М., Ющенко Я.І. // Український географічний журнал. – 2001, № 3. – С. 28-38.

181. Про розширення сфери і напрямів використання ландшафтознавчих термінів, понять, підходів / Гриневецький В.Т.// Український географічний журнал. – 2001. – № 4. – С. 57-59.

182. Про розширення сфери і напрямів використання ландшафтознавчих термінів, понять, підходів та деякі міркування і пропозиції з цього приводу / Гриневецький В.Т.// Фізична географія та геоморфологія. – 2001. – Вип. 40. – С. 69-73.

2002 рік

183. Поняття екомережі та основні напрями її ландшафтознавчого обґрунтування в Україні / Гриневецький В.Т.// Український географічний журнал. – 2002. – № 4. – С. 62-67.

184. Базова природничо-географічна інформація у структурі комплексного моніторингу Столичного регіону України / Гриневецький В.Т. // Київський географічний щорічник. – 2002. Вип. 1. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2002. – С. 152-162.

185. До теорії і методології досліджень ландшафтних передумов і чинників розбудови екомережі України / Гриневецький В.Т. // Київський географічний щорічник. 2002. – Вип. 2. – К.: ВГЛ „Обрії”, 2002. – С. 51-62.

2003 рік

186. Білокоровицький кряж / Гриневецький В.Т. // Енциклопедія Сучасної України. / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України 2003. Т. 2. – С. 816. Електронна версія [онлайн]:

2003.

URL:

https://esu.com.ua/search_articles.php?id=40823

187. До ландшафтознавчого обґрунтування законодавчих актів в Україні / Гриневецький В.Т. // Географічна освіта і наука в Україні. – 2003. – С. 261-262.

188. Підтоплення земель в Україні: проблема та шляхи подолання / Барщевський М.Є., Гриневецький В.Т., Сорокіна Л.Ю. // Український географічний журнал. – 2003. – № 2. – С. 3-8.

189. Гідротермічні передумови міграції радіонуклідів у Чорнобильській зоні / Гриневецький В.Т., Давидчук В.С., Петров М.Ф. // Бюлетень екологічного стану зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення. – 2003. – № 2 (22). – С. 13-22.

2004 рік

190. Природоохоронне ландшафтознавство: наукові засади, потреби і передумови розвитку в Україні / Гриневецький В.Т. // Український географічний журнал. – 2004. – № 3. – С. 44-50.

191. Ландшафтознавчий підхід в охороні природи та природоохоронне ландшафтознавство / Гриневецький В.Т. // Україна і географічні проблеми сталого розвитку: Зб. наук. праць в 4-х т. – К.: ВГЛ „Обрії”, 2004. – Т.2. -С. 13-17.

2005 рік

192. Конструктивно-географічні та комплексні ландшафтознавчі здобутки О.М. Маринича / Гриневецький В.Т., Пашенко В.М., Сорокіна Л.Ю., Шевченко Л.М.// Український географічний журнал. – 2005. – № 3. – С. 7-14.

193. Про комплексний меліоративно-ландшафтознавчий аудит / Гриневецький В.Т. // Український географічний журнал. – 2005. – № 4. – С. 16-22.

2006 рік

194. Агролісомеліорація / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації, 2006, Т. 1. – С. 15-16.
195. Агрофітоценоз / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації, 2006, Т. 1. – С.16-17.
196. Аудит ландшафтознавчий / Гриневецький В.Т.// Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації, 2006, Т. 1. – С.54-55.
197. Використання ландшафту / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації, 2006, Т. 1. – С.126.
198. Висотна поясність / Гриневецький В.Т., Дідух Я.П. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації, 2006, Т. 1. – С.134-135.
199. Вітростійкість / Гриневецький В.Т. //Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації, 2006, Т. 1. – С.151.
200. Ґрунтові води / Гриневецький В.Т. //Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації, 2006, Т. 1. – С.251.

201. Деградація ландшафту / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації, 2006, Т. 1. – С.265.
202. Деструкція ландшафту / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації, 2006, Т. 1. – С.274.
203. Про оцінювальні геофізично-ландшафтознавчі дослідження / Гриневецький В.Т. // Український географічний журнал. – 2006. – № 3. – С. 21-29.
204. Польова ландшафтознавча лабораторія: Димерському комплексному географічному стаціонарові – 25 років / Гриневецький В.Т., Муніч Н.В. // Красзнавство. Географія. Туризм. 2006. – № 43 (480), листопад 2006. – С. 8-11.

2007 рік

205. Про закон ландшафтної організованості (ландшафтності) земної оболонки / Гриневецький В.Т. // Український географічний журнал. – 2007. – № 2. – С. 65-74.
206. Маринич О.М, Гриневецький В.Т, Шевченко Л.М, Давидюк М.В., Петров М.Ф. Про основні результати 25-річних досліджень Димерського комплексного географічного стаціонару // Український географічний журнал, 2007, № 3, – С. 3-9.

207. Залуження / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації. – 2007. – Т.2. – С. 62.
208. Інтразональність / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації. – 2007. – Т.2. – С. 134.
209. Катена / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації. – 2007. – Т.2. – С. 165.
210. Ландшафт культурний / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації. – 2007. – Т.2. – С. 228.
211. Деградація ландшафту / Гриневецький В.Т. // Енциклопедія Сучасної України. / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України 2007. – Т. 7. – С. 285.
Електронна версія [онлайн] 2007. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=21235

2008 рік

212. Об'єкт підвищеної небезпеки / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації. – 2008. – Т. 3. – С. 7-8.
213. Рекультивация ландшафтів / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах. – К.: Центр екол. освіти та інформації. – 2008. – Т. 3. – С. 189-190.

214. Снігозатримання / Гриневецький В.Т. // Екологічна енциклопедія: У 3-х томах . – К.: Центр екол. освіти та інформації. – 2008. – Т. 3. – С. 256.

215. Про передумови і проблеми ландшафтознавчого обґрунтування базового природного блоку земельного кадастру України / Гриневецький В.Т., Чехній В.М. // Український географічний журнал. – 2008. - № 4. – С. 3-12.

2009 рік

216. Про ландшафтну організованість оболонки Землі як об'єктивну основу обґрунтування екополітики / Гриневецький В.Т. // Матеріали Українського екологічного конгресу „Пріоритети збалансованого розвитку України (Київ, 27-28 жовтня 2008)”. К., 2008. – С.224-228.

217. Напрями та перспективи комплексних географічних стаціонарних досліджень (на прикладі Димерського КГС) / Гриневецький В.Т., Голубцов О.Г., Чехній В.М. // Природні комплекси й екосистеми верхів'я ріки Прут: функціонування, моніторинг, охорона: Мат-ли наук.-практ. регіон. конф. (Львів, Чорногірський стаціонар 15-17 травня 2009 р.). Львів ВЦ Львів.нац. ун-ту, 2009. – С.9-14.

218. Про актуальні ландшафтознавчі дослідження Інституту географії НАН України / Гриневецький В.Т., Давидчук В.С., Петренко О.М., Сорокіна Л.Ю., Чехній В.М. // Теоретические и прикладные проблемы современной географии. Мат-

лы междунар. наук. конфер. памяти акад. Г.И. Швевса (Одесса, 3-5 июня 2009 г.) – Одеса: Изд-во ВМВ, 2009. – С. 56-58.

219. До проблеми забезпечення базового природно-об'єктного блоку системи ДЗК України достовірною свіжою і комплексною інформацією / Гриневецький В.Т., Сорокіна Л.Ю., Чехній В.М. // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення: Зб. наук. праць. – Херсон: ПП Вишемирський, 2009. – С. 123-129.

220. Проблеми забезпечення природно-об'єктного блоку ДЗК інформацією про сучасні ландшафти / Гриневецький В.Т., Сорокіна Л.Ю., Чехній В.М. // Український географічний журнал. – 2009. – № 4. – С. 10-17.

2010 рік

221. Експериментальні дослідження міграції техногенних забруднювачів на базі Димерського КГС: передумови, результати, перспективи / Гриневецький В.Т., Сорокіна Л.Ю., Кураєва І.В., Самчук А.Г., Голубцов О.Г., Рога І.В. // Тези доп. Міжнар. наук. семінару „Стаціонарні географічні дослідження: досвід, проблеми, перспективи (Львів-Брюховичі, 14-15 травня 2010 р.). – Львів-Брюховичі, 2010. – С. 37-38.

222. Експериментальні дослідження міграції техногенних забруднювачів на базі Димерського комплексного географічного стаціонару: передумови,

результати, перспектива / Гриневецький В.Т., Голубцов О.Г., Кураєва І.В., Самчук А.Г., Рога І.В., Сорокіна Л.Ю. // Стаціонарні географічні дослідження: досвід, проблеми, перспективи: Мат-ли міжнародного наукового семінару (14-15 травня 2010 р.) / Збірн. наук. праць. – Львів:ЛНУ ім. Івана Франка, 2010 (180 с.). – С. 77-86.

223. З досвіду стаціонарних полігонно-ландшафтознавчих досліджень і практичного моніторингу земель на базі Димерського КГС / Гриневецький В.Т. // Фізична географія та геоморфологія. – 2010. – Вип. 2(59). – С. 130-135.

224. Про ландшафтознавчий підхід до моніторингу земель як особливого джерела інформації в системі Державного земельного кадастру України / Гриневецький В.Т., Чехній В.М. // Український географічний журнал.– 2010. – Вип. 3(60). – С. 31-38.

225. До проблеми поєднання стаціонарних досліджень ландшафтів з моніторингом земель в системі Державного земельного кадастру (на прикладі Димерського КГС Інституту географії НАН України / Гриневецький В.Т. // Стаціонарні географічні дослідження: досвід, проблеми, перспективи: Мат-ли міжнародного наукового семінару (14-15 травня 2010 р.) / Збірн. наук. праць. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. – С. 59-67.

226. Динаміка декадних запасів вологи в ґрунтах поля і лісу за різних гідротермічних умов 15-річних синхронних спостережень у Київському Поліссі /

Гриневецький В.Т., Петров М.Ф. // Стационарні географічні дослідження: досвід, проблеми, перспективи: Мат-ли міжнародного наук. семінару (14-15 травня 2010 р.) / Збірн. наук. праць. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2010 (180 с.). – С. 68-76.

227. Про ландшафтознавчі основи комплексного моніторингу земель як важливого джерела земельно-кадастрової інформації / Гриневецький В.Т. // Український географічний журнал. – 2010. – № 4. – С. 1-16.

2011 рік

228. Передумови і ландшафтознавчі засади формування землеохоронної інформації Державного земельного кадастру / Гриневецький В.Т., Чехній В.М. // Природно-ресурсний потенціал збалансованого (сталого) розвитку України: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 19-20 квітня 2011 р.); 2 т. – К.: Центр екологічної освіти та інформації. – 2011. – Т.1. – С. 338-342.

229. Про ландшафтознавчі дослідження для цілей Державного земельного кадастру України / Гриневецький В.Т., Сорокіна Л.Ю., Чехній В.М. // Земельні ресурси України в контексті реформування земельних відносин: сьогодення та майбутнє: Міжнародна науково-практична конференція з нагоди святкування 50-річчя системи науково-дослідних та проектних інститутів землеустрою 10 червня 2011 р. – К.: Урожай, 2011. – С.55-57.

230. Наукові основи ландшафтознавчого забезпечення земельного кадастру України: монографія / Чехній В.М., Гродзинський М.Д., Удра І.Х., Гриневецький В.Т., Батова Н.І., Голубцов О.Г., Давидюк М.В., Петренко О.М., Рога І.В., Сорокіна Л.Ю., Фаріон Ю.М. // Інститут географії НАН України. – К., 2011. – 271 с. – Укр. Деп. В ДНТБ України. № 92-УК 2011, дата реєстрації 13.12.2011.

231. Інтразональність / Гриневецький В. Т. // Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [онлайн] / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=12428

2015 рік

232. О.М. Маринич – визначний дослідник ландшафтів України / Гриневецький В.Т., Пащенко В.М., Сорокіна Л.Ю., Шевченко Л.М. // О.М. Маринич: життя у служінні людям: до 95-річчя від дня народження. – К.: ВПЦ „Київський університет”, 2015. – С. 48-60.

233. Основні підходи О.М. Маринича до стаціонарних ландшафтознавчих досліджень / Гриневецький В.Т., Шевченко Л.М. // О.М. Маринич: життя у служінні людям: до 95-річчя від дня народження. – К.: ВПЦ „Київський університет”, 2015. – С. 60-72.

234. Грані новаторства, майстерності і практичності
О.М. Маринича / Гриневецький В.Т. // О.М. Маринич:
життя у служінні людям: до 95-річчя від дня
народження. – К.: ВПЦ „Київський університет”, 2015.
– С. 82-92.

2017 рік

235. Ландшафтознавство в Інституті географії
Національної академії наук України /
Гриневецький В.Т., Давидчук В.С., Шевченко Л.М.,
Сорокіна Л.Ю., Чехній В.М., Голубцов О.Г. //
Український географічний журнал. – 2017, № 4 – С. 3-
12.

2018 рік

236. Меліоративна географія / Гриневецький В.Т. //
Енциклопедія сучасної України. / гол. редкол.:
І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.;
НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних
досліджень НАН України, – 2018. – Т. 19.
Електронна версія [онлайн] 2018. URL:
https://esu.com.ua/search_articles.php?id=66217

237. Меліоративна географія / Гриневецький В.Т. //
Енциклопедія сучасної України. / гол. редкол.:
І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.;
НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних
досліджень НАН України – 2018. – Т. 19.
Електронна версія [онлайн], 2018. URL:
https://esu.com.ua/search_articles.php?id=66217

238. Меліоративне ґрунтознавтво / Гриневецький В.Т., Трускавецький Р.С. // Енциклопедія сучасної України. / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України – 2018. – Т. 19.

Електронна версія [онлайн], 2018. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=66219

239. Меліоративні системи / Гриневецький В. Т. // Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [онлайн] / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=66220

240. Меліорація ландшафтна / Гриневецький В.Т. // Енциклопедія сучасної України. / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України – 2018. – Т. 19.

Електронна версія [онлайн] 2018. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=66225

Володимир Трифонович Гриневецький (80-ті роки)

Поруч із Вчителем (О.М. Маринич, В.Т. Гриневецький,
О.М. Петренко)

Наукова дискусія (В.Т. Гриневецький, І.Х. Удра)

Виступ на Вченій раді Інституту географії НАН України

Новий 2007 рік та ювілей Надії Андріївни Пугач:

Сидять: Н.І. Назарчук, Н.І. Батова, Н.А. Пугач, Л.Ю. Сорокіна.
Стоять: М.Ф. Петров, В.Т. Гриневецький, О.М. Петренко,
М.В. Давидюк, В.І. Гарник, В.С. Давидчук, І.Х. Удра,
Л. Косташук, Р.Ф. Зарудна, І.В. Рога, О.Г. Голубцов

Н.І. Назарчук, В.Т. Гриневецький, М.В. Давидюк

На Димерському комплексному географічному стаціонарі

В.Т. Гринецький. Знімання метеопказників

О.Г. Голубцов, В.Т. Гринецький, Д.Ф. Деркач

В.Т. Гриневецький. Перевірка приладів

Біля будинку Димерського стаціонару М.В. Давидюк,
В.Т. Гриневецький, В.О. Бондар, О.М. Петренко, Д.Ф. Деркач

Разом з колегами – відділ ландшафтознавства, 2009 рік: сидять: М.Ф. Петров, В.І. Гарник, В.М.Чехній, І.В. Рога, Р.Ф. Зарудна, О.Г. Голубцов; стоять: І.Х. Удра, В.Т. Гринецький, В.С. Давидчук, М.В. Давидюк, Л.М. Тимуляк, Н.І. Назарчук, Л.Ю. Сорокіна, О.М. Петренко, Н.І. Батова, І.А. Байдіков, Ю.М. Фаріон

Зустріч випускників (1958 року) географічного факультету Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. Київ, 2008 рік
(В.Т. Гриневецький – перший ліворуч у верхньому ряду)

Підписано до друку 10.05.2022р.
Ум. др. арк. 4,06. Формат 60x84/16.
Тираж 100 прим. Папір офсетний. Зам. № 0206/2022
Свідоцтво ДК 5941 від 11.01.2018 р.
м. Київ, вул. Героїв Оборони, 8. Тел. (050)
411-66-51, (044) 22-99

Видавництво «Наукова столиця»®
ДРУК НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

www.science.org.ua